

Skimmelsvamp – problemer

Skimmelsvampesporer findes overalt både ude og inde og generer normalt ikke mennesker. Skimmelsvampe i boliger stammer – med undtagelse af enkelte typer – fra naturen, hvorfra sporerne via åbne vinduer og døre føres ind i husene. Skimmelsvampe vokser kun i boliger, hvis den relative luftfugtighed i boligerne overstiger 75-80 %, hvor det normale er max ca. 65 %.

En bolig med fugtproblemer kan altså give problemer med skimmelsvamp. Alt for mange mennesker dør i dag med helbredsgener som følge af skimmelsvamp i boligen.

Utæthed i aftræk fra vådrum har givet vækst af skimmelsvamp i tagrum:
Foto: Protox/Ole Munck.

Symptomer på skimmelsvampgener

Der tegner sig iflg. BYG-ERFA blad (99) 05 12 31 et billede af en række symptomer, som i nogle tilfælde kan tilskrives skimmelsvampe:

- slimhindeirritation i øjne, næse, svælg – og i et vist omfang også hudgener,
- almene symptomer i form af træthed og hovedpine – og muligvis koncentrationsbesvær,
- allergi over for skimmel. Ved ophold udendørs er allergi hyppigst over for Cladosporium og Alternaria. Disse og andre skimmelsvampe findes også i indeklimasammenhæng.

Symptomerne hos nogle personer er så generende, at de vanskeligt kan opholde sig i bygninger og rum med skimmelsvampe.

Det skal bemærkes, at nogle af de beskrevne symptomer også kan have andre årsager end forekomst af skimmelsvampe, f.eks. en nyligt overstået luftvejsinfektion, astma, psykosociale forhold (mobning, dårlige arbejdsforhold, konflikter på arbejdspladsen eller i hjemmet) eller psykologiske reaktioner.

Grænseværdierne er uafklarede

Det fremgår af BYG-ERFA bladet, at trods mere end 10 års forskning er sammenhængen mellem forekomst af skimmelsvampesporer og helbredsmæssige gener langt fra endeligt afklaret. Der er f.eks. ikke fastsat sikre grænseværdier for, hvor meget skimmelsvampevækst der må findes i eller på konstruktioner, før det er uacceptabelt.

Denne artikel om problemer med skimmelsvamp bygger for en stor del på BYG-ERFA blad (99) 05 12 31.

Der er også stor forskel på forskellige personers følsomhed. Eksempelvis er især børn følsomme over for skimmelsvampe, og kvinder er generelt mere følsomme end mænd. Når dette sammenholdes med, at der findes skimmelsvampesporer overalt, kan det være vanskeligt at afgøre, om en bygningsbrugers helbredsproblemer skyldes påvirkning fra bygningsrelaterede skimmelsvampe eller andre forhold, som giver samme symptomer.

Støv og skimmelsvamp

Ifølge BYG-ERFA bladet kan skimmelsvampesporer være generende, både mens de vokser – og f.eks afgiver flygtige stoffer – og når de tørrer ud og eventuelt blandes med støv. Derfor har ordentlig rengøring stor forebyggende betydning.

Døde skimmelsvampesporer generer normalt kun, hvis de indåndes. De må derfor ikke findes i unormalt antal i luften i rum, hvor beboerne opholder sig. Her hvirvles de op sammen med støv, hvorved skimmelsvampesporerne kan få kontakt med slimhinder og luftveje hos personer, der opholder sig i rummet.

Døde skimmelsvampe i lukkede og tørre hulrum og inde i bygningskonstruktioner generer normalt ikke beboerne. Skimmelsvampevækst i større mængder – som følge af højt fugtindhold i materialer eller rumluft – bør hverken findes i opholdsrum eller i lukkede bygningskonstruktioner.

Årsager til skimmelsvampevækst

Årsagerne til skimmelvækst er mange:

- uhensigtsmæssig beboeradfærd, herunder manglende udluftning (overdreven iver efter energibesparelser),
- manglende eller for sen indgriben ved tegn på fugtskader i form af kondens, fugtskjolder eller utætheder,
- projekteringsfejl vedrørende konstruktioner eller installationer,
- udførelsesfejl, der giver anledning til indbygning af uacceptable mængder vand og fugt,
- udførelsesfejl, som medfører, at konstruktioner og installationer ikke fungerer som projekteret.

Det er vigtigt, at brugere, driftsansvarlige, projekterende og udførende alle bidrager til at reducere opfugtning og dermed vækst af skimmelsvamp i boligerne.

Vækst af skimmelsvamp i tagrum: Foto: Protox/Ole Munck.

